

SB06 - Klarwater

Beschrijving

De wijk Klarwater (1970-1974) ontstond op een moment dat de grootschalige, functionalistische stedenbouw overging in een meer herbergzame, op de menselijke maat toegesneden benadering. In de wijk is deze overgang goed zichtbaar. Langs de doorgaande wegen zijn de functionalistische motieven nog doorgezet in de vorm van negen- en elflaagse torens in het groen langs de Koningsweg en vierlaagse portiekflats langs de Vrijheidsweg. Klarwater heeft een heldere, ringvormige wijkontsluiting, maar deze is minder rigide / orthogonaal van opzet dan de ontsluiting in Smitsveen. De woonclusters zijn rondom kleinschalige (parkeer)hofjes / erfjes georganiseerd. Langs de randen van de wijk zijn hierbij rechte bouwblokjes met rijwoningen toegepast in orthogonale patronen. Centraal in de wijk is de orthogonale structuur losgelaten en ligt een buurtje met een meer speelse, woonefachtige opzet met rijwoningen waarvan de rooilijn per één of twee woningen verspringt.

De aandacht voor de menselijke maat ging in Klarwater gepaard met een grotere gevoeligheid voor de inpassing van historische elementen dan in Smitsveen. De vooroorlogse Klarwaterweg, maar ook enkele historische houtsingels / bomenrijen zijn als lineaire structuren opgenomen in de wijk. De houtsingels begeleiden wegen of langzaam verkeersroutes.

(Ruimtelijke) karakteristieken / analyse

- Aanwezigheid historisch lint ten noordoosten van de wijk met doorzichten Noordereng.
- Contrast tussen historische individuele en kleinschalige lintbebouwing en seriematige opzet en grootschaligheid van de naoorlogse wijk.
- Afleesbaarheid overgang rationele / functionalistische stedenbouw (randen) naar meer herbergzame, op de menselijke maat toegesneden benadering (centrum).
- Aanwezigheid schijf- en torenvormige (middel)hoogbouw langs de doorgaande routes rondom de wijk en laagbouw in meer speelse woonefopzet in het centrum van de wijk (verspringende rooilijnen).
- Aanwezigheid heldere, ringvormige wijkontsluiting en langzaam verkeersroutes.
- Inpassing historische Klarwaterweg inclusief lintbebouwing en historische houtsingels / bomenrijen (historische 'enclaves').
- Aanwezigheid royale groen- en waterstructuren in en rondom de wijk.

Waardering

Zeer hoge cultuurhistorische waarden

- Openheid Noordereng, inclusief nog bestaande toegangen en doorzichten van en naar het landschap.
- Contrast tussen historische individuele en kleinschalige lintbebouwing en seriematige opzet en grootschaligheid van de naoorlogse wijk.

Hoge cultuurhistorische waarden

- Inpassing historische Klarwaterweg inclusief lintbebouwing en historische houtsingels / bomenrijen (historische 'enclaves').

Positieve cultuurhistorische waarden

- Kleinschalig karakter woonefbuurtje met Ajour-woningen (verspringende rooilijnen) in centrum van de wijk.
- Aanwezigheid heldere, ringvormige wijkontsluiting en langzaam verkeersroutes.
- Aanwezigheid royale groen- en waterstructuren in en rondom de wijk.

- ⋯ Historische routes (voor 1800)
- - - - Doorgangen en doorzichten richting de Eng

Landschap / stedenbouw

- zeer hoge cultuurhistorische waarde
(beschermd dorpsgezicht of belangrijke stedenbouwkundige / landschappelijke structuur)
- hoge cultuurhistorische waarde
(beeldbepalend gebied)
- positieve cultuurhistorische waarde
(beeldondersteunend gebied)
- basiswaarde
(algemene kwaliteiten / karakteristieken gebied)

Bouwkunst / architectuur

- zeer hoge cultuurhistorische waarde
(monument of potentieel monument)
- hoge cultuurhistorische waarde
(beeldbepalend gebouw / ensemble)
- positieve cultuurhistorische waarde
(beeldondersteunend gebouw / ensemble)

Waarderingskaart Klarwater (Gemeente Soest, bewerkt).